

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Děčín VIII, Vojanova 178/12

Vojanova 178/12, 405 02 Děčín VIII – Dolní Oldřichov

Identifikátor školy: 600 076 288

Termín konání inspekce: 23., 24. a 29. září 2004

Čj.:	f7-1085/04-5165
Signatura:	sf7cy102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Děčín VIII, Vojanova 178/12 (dále ZŠ) je příspěvkovou organizací zřízenou Městem Děčín od 1. ledna 2003. Podle Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 26 669/03-21 ze dne 8. 10. 2003 ZŠ sdružuje základní školu s kapacitou 770 žáků, mateřskou školu (kapacita 54 dětí), školní družinu (kapacita 235 žáků), školní jídelnu ZŠ (kapacita 600 jídel) a školní jídelnu MŠ (kapacita 120 jídel) celkem ve čtyřech odloučených pracovištích.

Inspekce byla provedena na pracovišti školy Děčín VIII, Vojanova 178/12, v době konání inspekce navštěvovalo 8 tříd 1. stupně 180 žáků a 9 tříd 2. stupně 210 žáků, celkem 390 žáků. Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola, v osmi třídách je realizován vzdělávací program Základní škola s rozšířeným vyučováním jazyků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v 5. ročníku základní školy.

Průběh a výsledky vzdělávací a výchovné činnosti ve vybraných předmětech v 5. ročníku základní školy (matematika, přírodověda, praktické činnosti).

Výskyt a prevence sociálně patologických jevů v základní škole.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve školním roce 2004/2005 zajišťuje vzdělávání a výchovu ve dvou třídách pátého ročníku celkem sedm vyučujících. Dvě učitelky jsou zároveň třídními učitelkami, obě splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené vyhláškou MŠMT ČR. Výuka jazyků je zajištěna ve třídě V. E, kde je realizováno rozšířené vyučování jazyků, dvěma kvalifikovanými pedagogy s aprobací anglický jazyk. Jeden z těchto pedagogů zajišťuje výuku i v V. A, druhým vyučujícím anglického jazyka je učitelka se státní jazykovou zkouškou, která absolvovala vzdělání nepedagogického směru a nesplňuje tak podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané právním předpisem. Tělesná výchova v rozsahu dvou hodin týdně v V. E je personálně zajištěna pedagogem, který je odborně a pedagogicky způsobilý pro vyučování na 2. stupni ZŠ, stejně jako učitelka, která v V. A vyučuje předmětu praktické činnosti (s dotací jedné hodiny týdně).

Výchovné poradenství zajišťuje učitelka druhého stupně ZŠ s dlouholetou praxí, kvalifikační podmínky pro výkon funkce výchovného poradce nesplňuje.

Personální podmínky vzdělávání v 5. ročníku ZŠ jsou hodnoceny jako dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola č.j. 16 847/96-2 a č.j. 16 333/96-22-21 pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků. Na 1. stupni je vyučován anglický jazyk.

Učební plán v kontrolovaném ročníku 1. stupně je dodržen, koresponduje s počtem hodin jednotlivých předmětů v rozvrhu hodin.

Z porovnání osnov a zápisů v třídních knihách 5. ročníku ve školním roce 2004/2005 a 4. ročníku ve školním roce 2003/2004 vyplývá, že členění učiva odpovídá učebním osnovám a osnovy jsou plněny.

Kontrolované třídní knihy průkazně zachycují průběh a výsledky vzdělávání, s výjimkou specifické složky předmětu český jazyk - psaní.

Školní řád je zpracován v souladu s vyhláškou o základní škole, je veřejně přístupný.

Zápisy z jednání pedagogické rady obsahují převážně informace týkající se organizace školy a klasifikace prospěchu a chování žáků za jednotlivá období školního roku. Nejsou záznamy o projednávání závěrů kontrolní činnosti, projednávání, event. schvalování závažných dokumentů a rozhodnutí ovlivňujících činnost školy. Ani o řešení stížností není pedagogická rada ředitelem školy informována. Od ledna 2003 do září 2004 se jednalo celkem o čtyři stížnosti, z nichž dvě průkazně ředitel školy řešil ve lhůtě dané platným právním předpisem, u dalších dvou není dokladován postup řešení (dle sdělení ředitele bylo formou osobního jednání).

Kontrolní činnost je zaměřena zejména na kontrolu povinné dokumentace, hospitační činnost na 1. stupni ZŠ je minimální (za školní rok 2003/2004 proběhly hospitace u čtyř z celkového počtu osmi pedagogů), opatření jsou přijímána výjimečně. V tomto bodě ČŠI zjistila, že nedošlo k posunu od poslední inspekce provedené v říjnu 2002.

Škola nevykazovala ve statistickém výkazu školního roku 2003/2004 žádného individuálně integrovaného žáka s vývojovými poruchami učení a chování. Kontrolou dokumentace žáků v uvedeném ročníku bylo zjištěno, že jeden žák s prokazatelnou vývojovou poruchou učení má na základě odborného vyšetření v Pedagogicko-psychologické poradně (dále jen PPP) z února 2003 doporučení k integraci a zároveň vypracování individuálního vzdělávacího programu. Další žáci, kteří byli šetřeni, vyžadují dle závěrů z odborné zprávy speciální přístup (vývojové poruchy na bázi ADHD). Tato problematika není ze strany výchovného poradce systematicky řešena, na doporučení PPP škola nereagovala. Dle sdělení třídní učitelky spočívá péče o tyto žáky v respektování poruchy v písemném projevu a v případném doučování.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech (matematika, přírodověda, praktické činnosti) v 5. ročníku ZŠ

Plánování a příprava na výuku vychází z učebních osnov, na základě požadavku ředitele zpracovaly vyučující časové a tematické plány pro jednotlivé předměty.

Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla zaměřena na obsahovou náplň hodin, méně na výběr efektivních forem a metod práce a zajištění názornosti.

Výuku ve sledovaných předmětech zajišťovaly třídní učitelky, které (kromě požadovaných kvalifikačních požadavků) mají i dostatečnou dobu praxe (5 a 18 let).

Materiální podmínky vzdělávání jsou velmi dobré v V. A. Počet žáků odpovídá prostorovým podmínkám učebny, která poskytuje i relaxační prostor, nový žakovský nábytek respektuje estetické i hygienické požadavky. V paralelní třídě, kde je počet žáků vysoký (32), lavice zcela zabírají plochu učebny a znemožňují případné zařazení výuky mimo lavice. Z hlediska didaktického a estetického jsou obě učebny podnětné. Materiální podpora výuky přírodovědných předmětů byla minimální, žáci pracovali s učebnicemi, sešity, zařazení dalších učebních pomůcek se objevilo pouze při vyvozování učiva geometrie. Jenom v jedné hodině měla učitelka připravenou tabuli, didaktická technika nebyla využita. Dostatek pomůcek (zčásti vlastních) měli žáci při hodině praktických činností.

Výuka byla vedena převážně frontálně, řízený rozhovor střídala jednotně zadávaná samostatná práce žáků, pravidelně byla zařazena kontrola správnosti řešení. Vnitřní

diferenciace s ohledem na různý stupeň schopností a individuálních možností žáků (s výukovými problémy, s diagnostikovanými poruchami učení, s jazykovou bariérou) byla využita minimálně. Obsahově byly hodiny převážně zaměřeny na opakování a procvičování učiva, ve struktuře sledovaných hodin bylo nejméně pozornosti věnováno závěrečné části. Pracovní tempo v obou třídách bylo rozdílné, odpovídalo však úrovni žákovských kolektivů. Velmi dobrou úroveň měly průběh a výsledky praktických činností, při nichž mohli žáci uplatnit vlastní názor, fantazii a vhodným způsobem byli žáci zapojeni do hodnocení.

Psychohygienu je zajištěna možností pitného režimu žáků a relaxací o přestávkách. Ve sledované výuce byly psychohygienické zásady cíleně uplatňovány pouze při hodině praktických činností. Při matematice i přírodovědě byla relaxace opomíjena.

Účinnost motivace souvisela s vedením výuky, učitelky se zaměřily zejména na úvodní seznámení žáků s cílem hodiny. Průběžná motivace vycházela zejména ze snahy žáků dosáhnout dobrých výsledků (možnost získání bodů, ocenění úspěšné práce pochvalou či známkou). Mezipředmětové vztahy, návaznost učiva na další poznatky žáků a jejich praktické využití byly uplatňovány ve sledované výuce v V. A, výrazně chyběly při řešení příkladů a slovní úlohy v paralelní třídě.

Interakce a komunikace vyučujících se žáky vycházela z použitých metod a organizace výuky, bezprostřední a pro žáky přínosná byla při praktických činnostech, v ostatních hodinách převažoval řízený rozhovor s dominantním postavením učitelky, kdy uzavřené otázky poskytovaly omezený prostor pro diskusi. Klima tříd bylo v průběhu hospitací bezproblémové, žáci s vyučujícími spolupracovali, jejich reakce byly bezprostřední. Vzájemné vztahy mezi žáky byly dobré.

Průběžné hodnocení žáků přispívalo k jejich pozitivní motivaci, závěrečné zhodnocení uzavřelo pouze jednu ze čtyř hospitovaných hodin. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že množství známek poskytuje zákonným zástupcům žáků přehled o výsledcích vzdělávání.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech 5. ročníku ZŠ jsou hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů

Problematikou prevence sociálně patologických jevů se ve škole zabývá metodička prevence (MP), která absolvovala akreditovaný kurz, ve spolupráci s výchovnou poradkyní (VP). MP vyučuje pouze na prvním stupni ZŠ, což do jisté míry omezuje kontakt se staršími žáky.

Škola má vypracován Minimální preventivní program (MPP) v souladu s metodickými pokyny MŠMT ČR. Obsahuje mimo jiné cíle projektu, způsob realizace s vymezením zájmových útvarů a spolupráce s dalšími organizacemi – PPP, K-centrum, Policie ČR. MPP dále zahrnuje dotazníkové akce, rámcový časový program, supervizi a rozpočet programu. Pozornost je věnována vyhodnocení realizace MPP (předloženo za školní rok 2002/2003). Pracovníci školy jsou seznamováni s MPP vždy na začátku školního roku, s jednotlivými akcemi (kulturního, vzdělávacího a sportovního zaměření) potom průběžně formou měsíčních plánů a týdenních úkolů prostřednictvím vývěsek, případně i osobně.

Při vzdělávání pedagogů je využíváno nabídek pedagogických center, samostudia a informací MP. V současné době se v této problematice vzdělávají dvě učitelky a jedna vychovatelka školní družiny.

Škola je vybavena odpovídající literaturou i dalšími informačními materiály. Audiovizuální technika s touto tematikou je využívána příležitostně ve společenskovedních předmětech.

Rodiče jsou informováni v obecné rovině na třídních schůzkách na počátku školního roku a v problémových případech osobně. Mají rovněž možnost podílet se na rozhodování o preventivních aktivitách, ale této příležitosti, dle sdělení ředitele, VP a MP, rodiče nevyužívají.

Žáci se k této i jiné problematice dříve mohli vyjadřovat prostřednictvím schránky důvěry. Ta však byla zrušena. Škola preferuje přímý kontakt s třídními učiteli, vedením, VP i MP a formu dotazníkového průzkumu.

ČŠI realizovala dotazníkovou akci s názvem „Jaké to je, být žákem této školy?“ ve třídách V. A, V. E a VIII. A, celkem bylo rozdáno a vyplněno 73 dotazníků. 82 % žáků chodí do školy rádo, s učiteli ve třídě si dobře rozumí, mohou se učitelů bez obav zeptat a poradit se s nimi o problémech. 72 % žáků hodnotí činnost v kroužcích jako zajímavou a téměř všichni žáci (96 %) jsou přesvědčeni o tom, že by v případě šikanování našli u některého učitele účinnou pomoc. 90 % žáků přiznává, že jim učitelé o nebezpečí užívání různých drogových látek všechno vysvětlují. Na druhé straně přibližně každý pátý žák (20,5 %) připouští, že se šikana ve škole v různých podobách vyskytuje.

Záznamy o řešení problémových případů jsou vedeny u ředitele školy, případně v dokumentaci třídních učitelů, výskyt sociálně patologických jevů zvláště evidován není. Ve školním roce 2001/2002 byl řešen případ šikany dvou chlapců ve třídě V. D. Zápis zaznamenává průběh šetření, sociometrický průzkum i přijatá opatření. Údajná šikana směřovaná spolužáky na žákyni z V. A ve šk. roce 2003/2004 nebyla potvrzena při šetření, které provedl ředitel školy ve spolupráci se školním metodikem prevence, ani následujícím sociometrickým průzkumem uskutečněným MP.

Školní řád problematiku kouření, šikany a návykových látek řeší. Výroční zpráva školy za školní rok 2003/2004 informace související s prevencí sociálně patologických jevů nezmiňuje.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je funkční.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003, čj. 26 669/03-21 (MŠMT ČR v Praze, dne 8. 10. 2003)
2. Zřizovací listina (Město Děčín, dne 11. 12. 2003 na základě usnesení Zastupitelstva města č. 0312 0807)
3. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2003
4. Organizační řád školy ze dne 24. 3. 2003
5. Školní řád ze dne 17. 10. 2001
6. Pedagogické rady – zápisy za školní roky 2003/2004, 2004/2005
7. Klasifikační řád s účinností od 1. 9. 2002
8. Stanovení pracovního úvazku výchovného poradce k 1. 9. 2004

9. Náplň práce výchovného poradce ze dne 29. 9. 2004
10. Přehled kontrolní činnosti zástupce ředitele na 1. stupni (školní rok 2003/2004)
11. Třídní knihy tříd 4. ročníku ZŠ (školní rok 2003/2004) a 5. ročníku ZŠ (školní rok 2004/2005)
12. Třídní výkazy a katalogové listy tříd 5. ročníku ZŠ ve školním roce 2004/2005
13. Tematické plány hospitovaných předmětů
14. Rozvrhy hodin (třídy IV. A, IV. E - školní rok 2003/2004), V. A, V. E a rozvrhy vyučujících pro školní rok 2004/2005
15. Zpracované výsledky dotazníkové akce ČŠI „Jaké to je být žákem této školy“ realizované ve třídách V. A, V. E a VIII. A školního roku 2004/2005
16. Dokumentace řešení případu šikany ze dne 4. 2. 2002
17. Dokumentace z řešení stížností ředitelem za období leden 2003 – září 2004
18. Výsledky sociometrického průzkumu třídy IV. A (školní rok 2003/2004) se zaměřením na vztahy mezi žáky
19. Výsledky testování ve všech třídách v otázkách drogové závislosti (alkohol, cigarety, jiné drogy) a šikany za školní rok 2003/2004
20. Osobní dokumentace žáků V. A (školní rok 2004/2005) včetně odborných zpráv z šetření PPP
21. Potvrzení o absolvování kurzu primární prevence drogových závislostí školní metodičky prevence (UJEP Ústí nad Labem)
22. Minimální preventivní program vypracovaný pro školní rok 2003/2004
23. Vyhodnocení realizace MPP za školní rok 2002/2003
24. Náhodně vybrané písemnosti žáků, žákovské knížky (třídy V. A, V. E, školní rok 2004/2005)
25. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
26. Inspekční zpráva č.j. 065 248/02-5002 ze dne 14. října 2002

ZÁVĚR

Vzdělávání a výchova v 5. ročníku kontrolované součásti základní školy byly v době inspekce personálně zajištěny převážně kvalifikovanými pedagogy. Nedostatky byly zjištěny v oblasti výchovného poradenství, které je v péči o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení v uvedeném ročníku nekomplexní a zohlednění jejich individuálních vzdělávacích potřeb se omezuje převážně na písemný projev. V systému kontrolní činnosti a metodické pomoci učitelům je dlouhodobě podceňován význam hospitační činnosti vedení školy.

Průběh a výsledky hospitovaných přírodovědných předmětů negativně ovlivnilo materiální zajištění výuky, organizační formy a metody práce, také jednostranně vedená komunikace nedávala žákům prostor pro samostatné řešení, diskusi, podmínky pro osobnostní a sociální rozvoj. Pozitivně hodnoceny byly sledované praktické činnosti. V obou třídách bylo zjištěno bezproblémové klima, se vzájemným respektováním mezi žáky.

Z provedeného šetření a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů vyplynulo, že se škola problematikou prevence zabývá a přijatý systém je funkční. Přesto se dle dotazníkového šetření více jak 20 % žáků z dotazovaného vzorku již se šikanou ve škole setkalo.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Mgr. Vladimíra Vosecká	Vladimíra Vosecká v.r.
Vedoucí týmu		
	Ing. Josef Toman	Ing. Toman Josef v.r.
Člen týmu		

V Děčíně dne 8. října 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. října 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiří Olša v.z. Mgr. Květoslav Macoun statut. zást. školy	Macoun v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Lázeňská 12, 405 01 Děčín 1. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Ústeckého kraje – odbor školství	2004-11-02	f7-1103/04-5165
Zřizovatel Město Děčín, Mírové nám. 1175/5, 405 38 Děčín IV - Podmokly	2004-11-02	f7-1104/04-5165
Rada školy	není zřízena	

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--		Připomínky nebyly podány.